

Európai válságkezelés

Kiss Károly

Ökopolisz konferencia

2013 június 2.

EFSF → ESM

European Financial Stability Facility (2011) →
European Stability Mechanism (2012)

Der Billionenschirm

Hilfsfonds gegen die Euro-Krise;
Kredite und Garantien,
in Milliarden Euro

860

... davon
Deutschland:
197,7

Europäischer Rettungsschirm	440	147,4
Rettungsschirm der EU-Kommission	60	11,3
Rettungsschirm des Internationalen Währungsfonds (IWF)	250	14,9
Griechenland-Hilfe der EU	80	22,3
Griechenland-Hilfe des IWF	30	1,8

Quelle: Ifo-Institut

Der Spiegel 10/2011

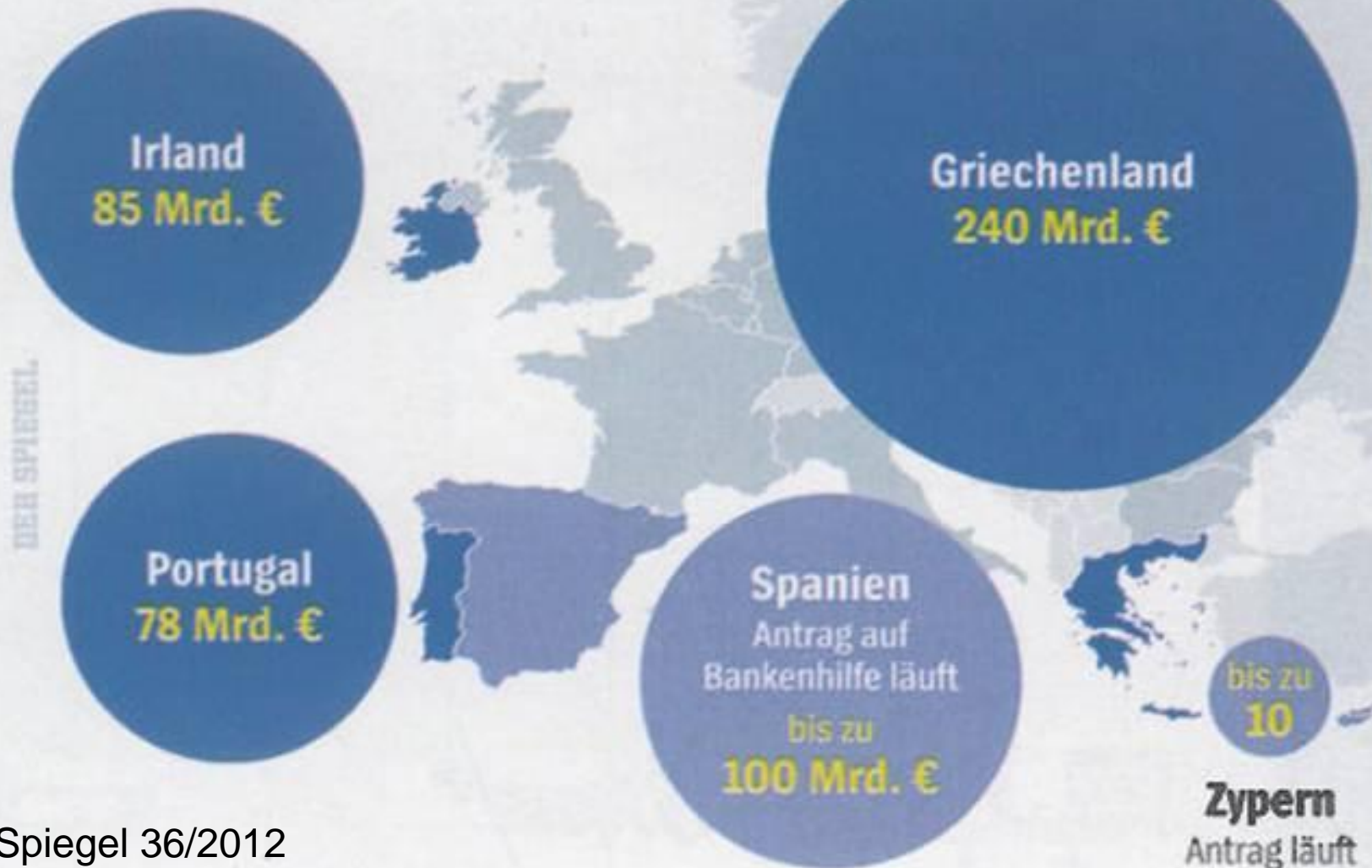
Bollwerk gegen die Krise

Der Europäische Stabilitätsmechanismus ESM

Abgeschirmt

Finanzielle Hilfen für kriselnde Euro-Länder

DER SPIEGEL

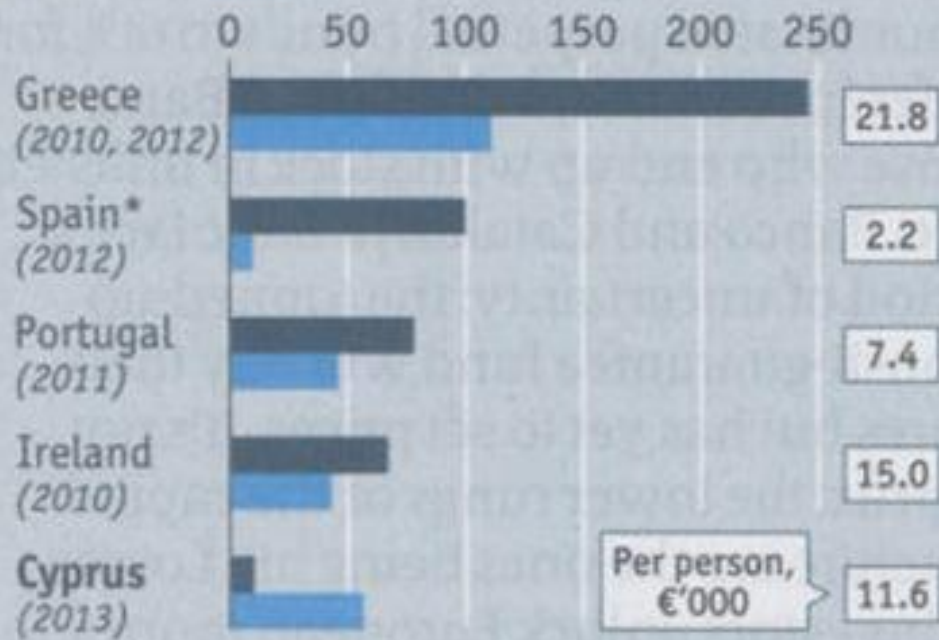
Debtors' prison

1

Euro-area bail-outs, total financing from European states and IMF

■ €bn

■ As % of GDP

Sources: European Commission; IMF; Eurostat

*IMF not contributing

The Economist
March 30th 2013

Massive Hilfen ...

EU- und internationale Unterstützung
für Griechenland bis 2014

Finanzhilfen;
erstes und zweites
Rettungspaket
von Euro-Ländern und IWF

240 Mrd. €

Abschreibungen
des Privatsektors

100 Mrd. €

Quelle:
EU-Kommission

EU-Mittel*
über
40 Mrd. €

gesamt rund **380** Mrd. €

* z. B. aus Struktur-
und Agrarfonds

entspricht

177% des griechischen
Bruttoinlandsprodukts

entspricht

33 600 €
pro griechischen Einwohner

DER SPIEGEL

... saftige Rechnung

Deutsche Haftung im Fall eines kompletten griechischen Zahlungsausfalls, Stand: 11. Mai

Der Spiegel 20/2012

Finanzhilfen für Athen

Erstes und zweites Rettungspaket
von Euro-Ländern, EFSF und IWF

Deutsche Haftung

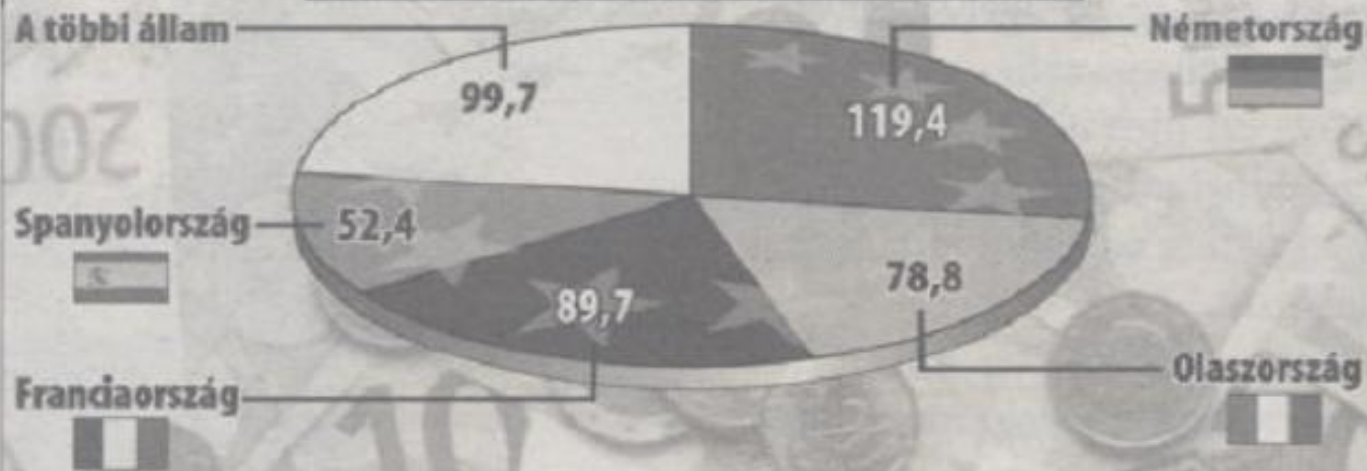
Griechenlands Verbindlich-

davon
ausgezahlt:
bis Ende 2011:
* **52,9 Mrd.**
** **20,1 Mrd.**
bereits 2012:
*** **32,4 Mrd.**

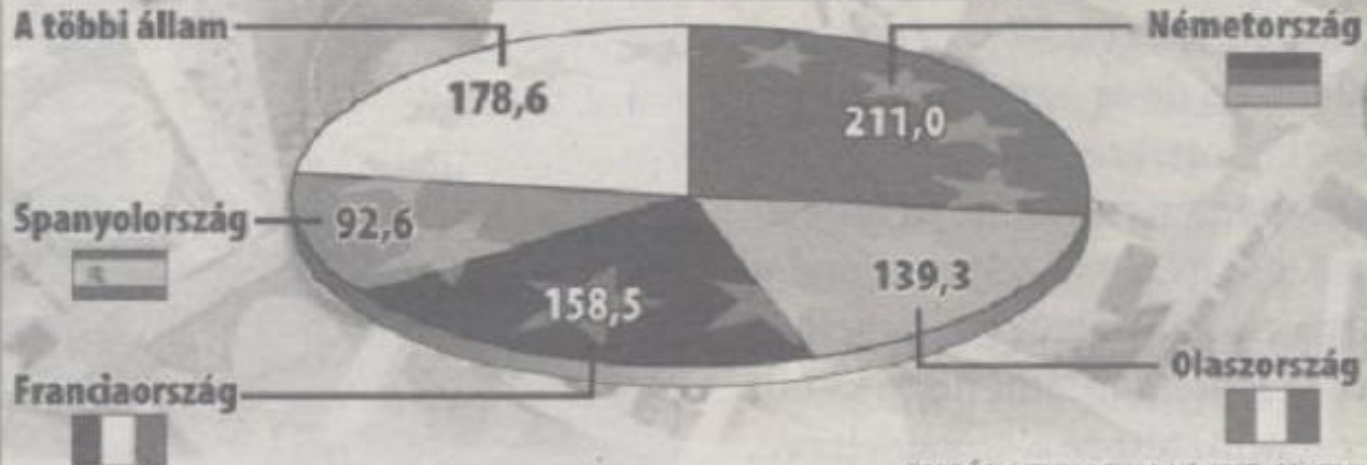
Der Spiegel 37/212

Az európai pénzügyi mentőcsomaghoz hozzájáruló nagyobb országok befizetései (milliárd euró)

2010-ben összesen: 440 milliárd euró

2011-ben összesen: 780 milliárd euró

FORRÁS: MTI/MAGYAR NEMZET-GRAFIKA

Magyar Nemzet
2012 június 13.

Notwendiger Schnitt

Die griechischen Staatsschulden und die Gläubiger

Direkt und indirekt sind die Euro-Länder Griechenlands Hauptgläubiger. Entsprechend würden sie bei einem Schuldenschnitt viel Geld verlieren.

Der IWF und die EZB lehnen eine Beteiligung an einem Schuldenschnitt ab.

Im Frühjahr haben Banken und Versicherungen bereits auf 53,5% ihrer Forderungen verzichtet.

DER SPIEGEL

Stabilizációs intézkedések

- orthodox
 - elbocsátások
 - bércsökkentés, bérbefagyasztás
 - adóemelések
 - nyugdíjcsökkentés, nyugdíjkorhatár-emelés
 - segélyek és kedvezmények csökkentése
- unorthodox
 - nagyvállalatok megadóztatása
 - személyi jövedelemadó csökkentés
 - adókedvezmények nagycsaládosoknak
 - társasági adó csökkentése
 - rezsicsökkentés

Államadósság, költségvetés,
növekedés

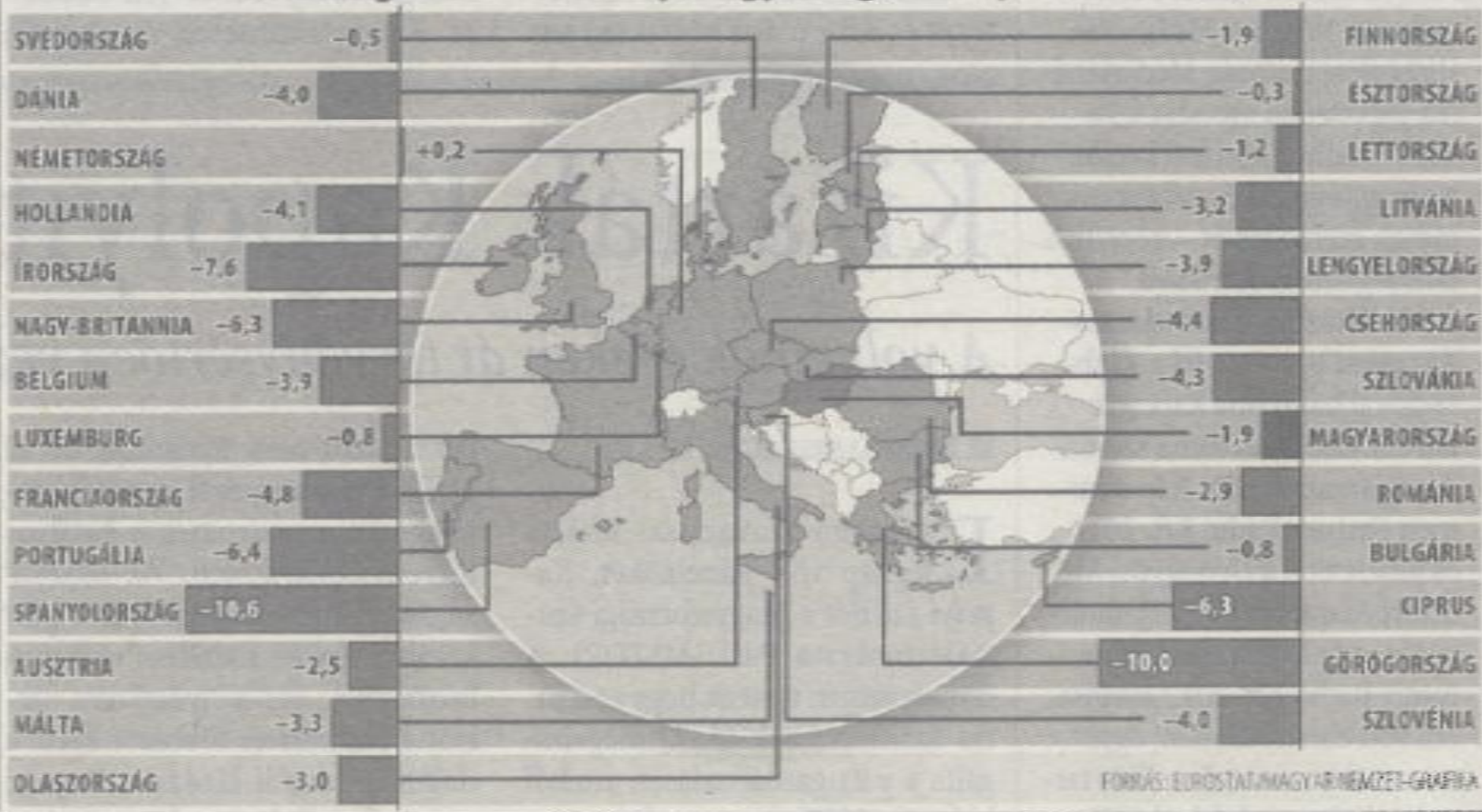
GDP-arányos államadósság az EU-ban, % (2012. III. negyedév)

FORRÁS: EUROSTAT/MAGYAR NEMZET-GRAFIKA

Magyar Nemzet, 2013. jan. 24.

A költségvetés GDP-arányos egyenlege tavaly az EU-ban (%)

FORRÁS: EUROSTAT, MAGYAR NEMZET-GRAFIKA

Magyar Nemzet 2013 ápr. 23.

Gazdasági növekedés az Európai Unióban, 2012. IV. negyedév

(változás az előző év IV. negyedévéhez képest, %)

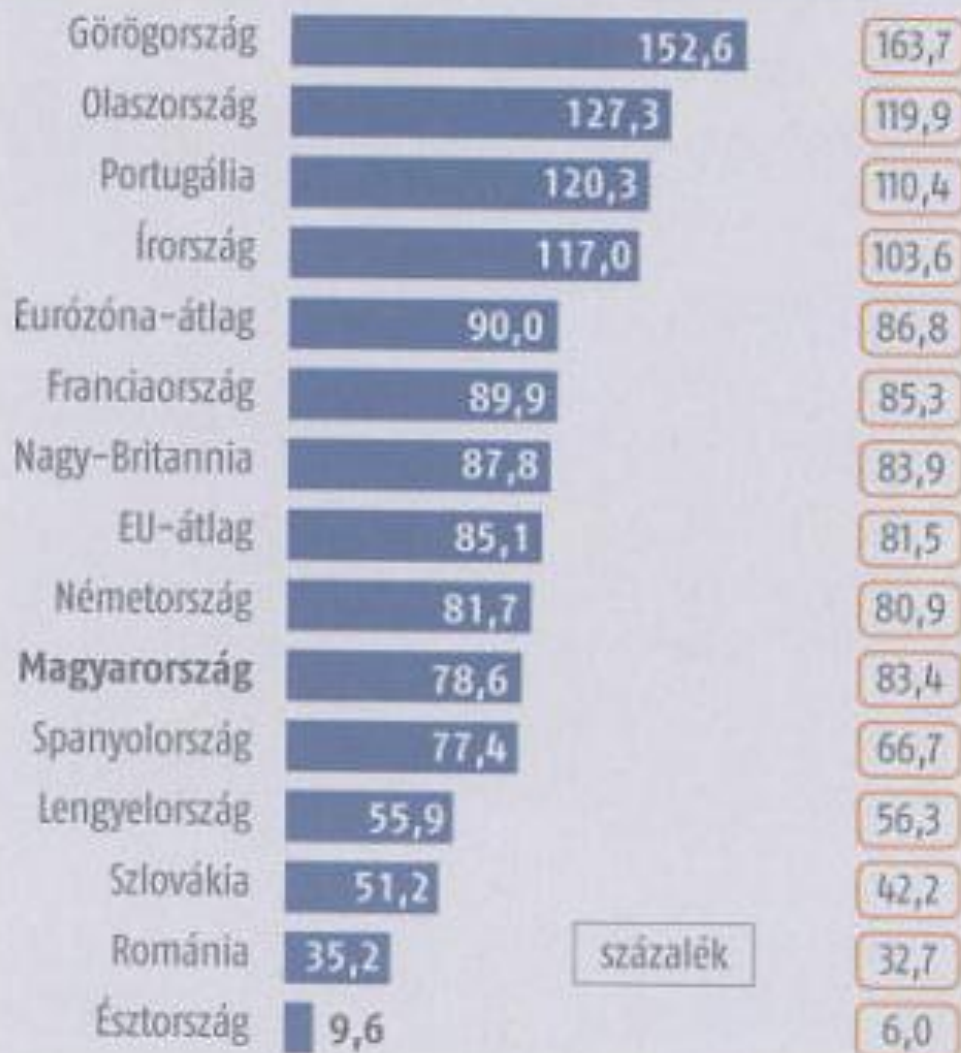
EU27 -0,6
EU17 -0,9

FORRÁS: ELIROSTAT/MAGYAR NEMZET-GRAFIKA

Magyar Nemzet 2013 febr. 15.

Államadósság az EU-ban

Az államadósság aránya a GDP-hez képest

■ 2012. III. negyedév □ 2011. III. negyedév

Forrás: Eurostat

HVG 2013. febr. 9.

Néhány EU-tagország GDP-jének változása

Forrás: Eurostat

HVG 2012. nov. 24.

Munkanélküliség

- A munkanélküliséget tekintve ugyan jó a pozíciónk, de nem szabad elfelejteni, hogy a foglalkoztatás szintje nálunk kiugróan alacsony: az EU átlagában 65%, miközben nálunk csak 58% a felnőtt népesség körében. *(The Economist June 8th 2013.)*
- A déli periférián a mienkhez hasonlóan alacsony a foglalkoztatási ráta, de a keleti szomszédos országokban magasabb.
- Az európai foglalkoztatási ráták ezen a táblázaton tanulmányozhatók:
- http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php?title=File:Employment_rate,_age_group_15-64,_2001-2011_%28%25%29.png&filetimestamp=20121030182934

Munkanélküliség az EU-ban (2012. november, %)

AUSZTRIA	4,5
LUXEBURG	5,1
NÉMETORSZÁG	5,4
HOLLANDIA	5,6
ROMÁNIA	6,7
MÁLTA	6,9
CSEHORSZÁG	7,4
BELGIUM	7,4
NAGY-BRITANNIA	7,8
FINNORSZÁG	7,9
DÁNIA	7,9
SVÉDORSZÁG	8,1
ÉSZTORSZÁG	9,5
SZLOVÉNIA	9,6
FRANCIAORSZÁG	10,5
LENGYELORSZÁG	10,6
MAGYARORSZÁG	10,9
OLASZORSZÁG	11,1
EURÓÖVEZET	11,2
BULGÁRIA	12,4
LITVÁNIA	12,5
CIPRUS	14,0
LETTORSZÁG	14,1
SZLOVÁKIA	14,5
ÍRORSZÁG	14,6
PORTUGÁLIA	16,3
GÖRÖGORSZÁG	26,0
SPANYOLORSZÁG	26,6

FORRÁS: EUROSTAT/MAGYAR NEMZET-GRAFIKA

Magyar Nemzet
2013. jan. 9.

Munkanélküli fiatalok

a munkanélküliek aránya a 15-24 év közötti munkaerő százalékában

■ 2012. szeptember

□ változás 2008-2011 között, százalékpont Forrás: Eurostat

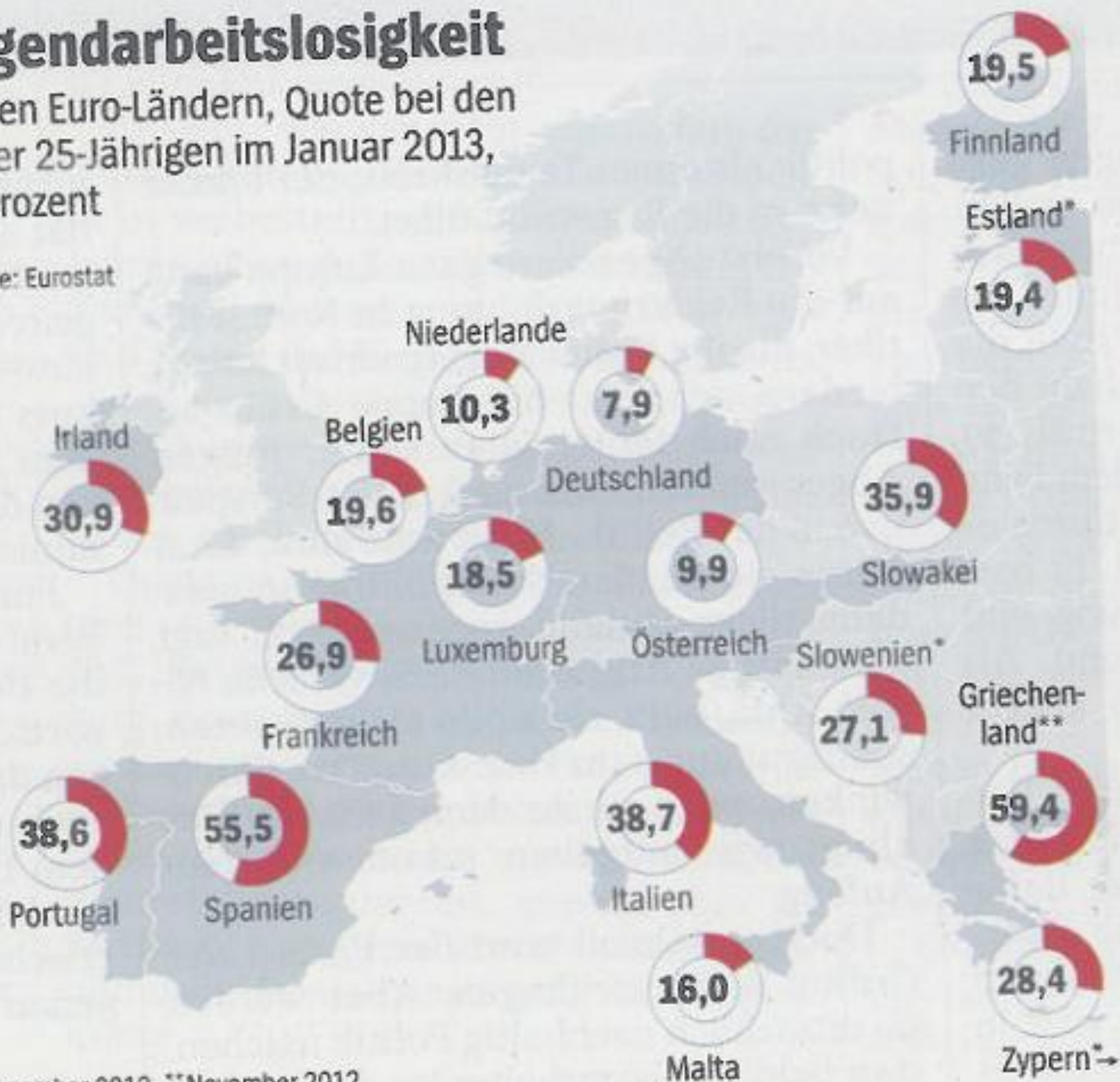
HVG 2012. dec. 15.

Jugendarbeitslosigkeit

in den Euro-Ländern, Quote bei den unter 25-Jährigen im Januar 2013, in Prozent

Quelle: Eurostat

DER SPIEGEL

*Dezember 2012, **November 2012

Der Spiegel
10/2013

Munkanélküliség az eurózónában

A munkanélküliek aránya:

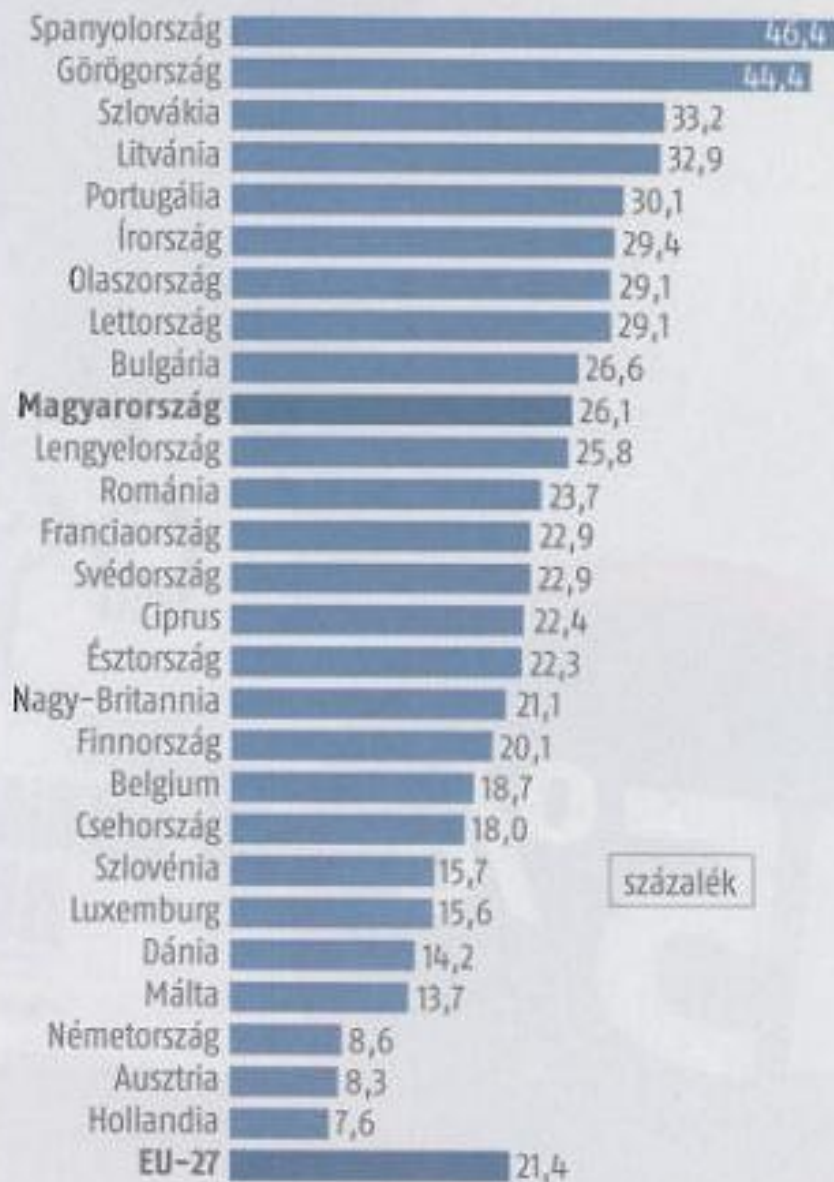
■ 2012. december □ 2011. december

*2012. október és 2011. október.

Forrás: Eurostat

HVG 2013. febr. 9.

A pályakezdők munkanélküliségi rátája az EU-ban, 2011

százalék

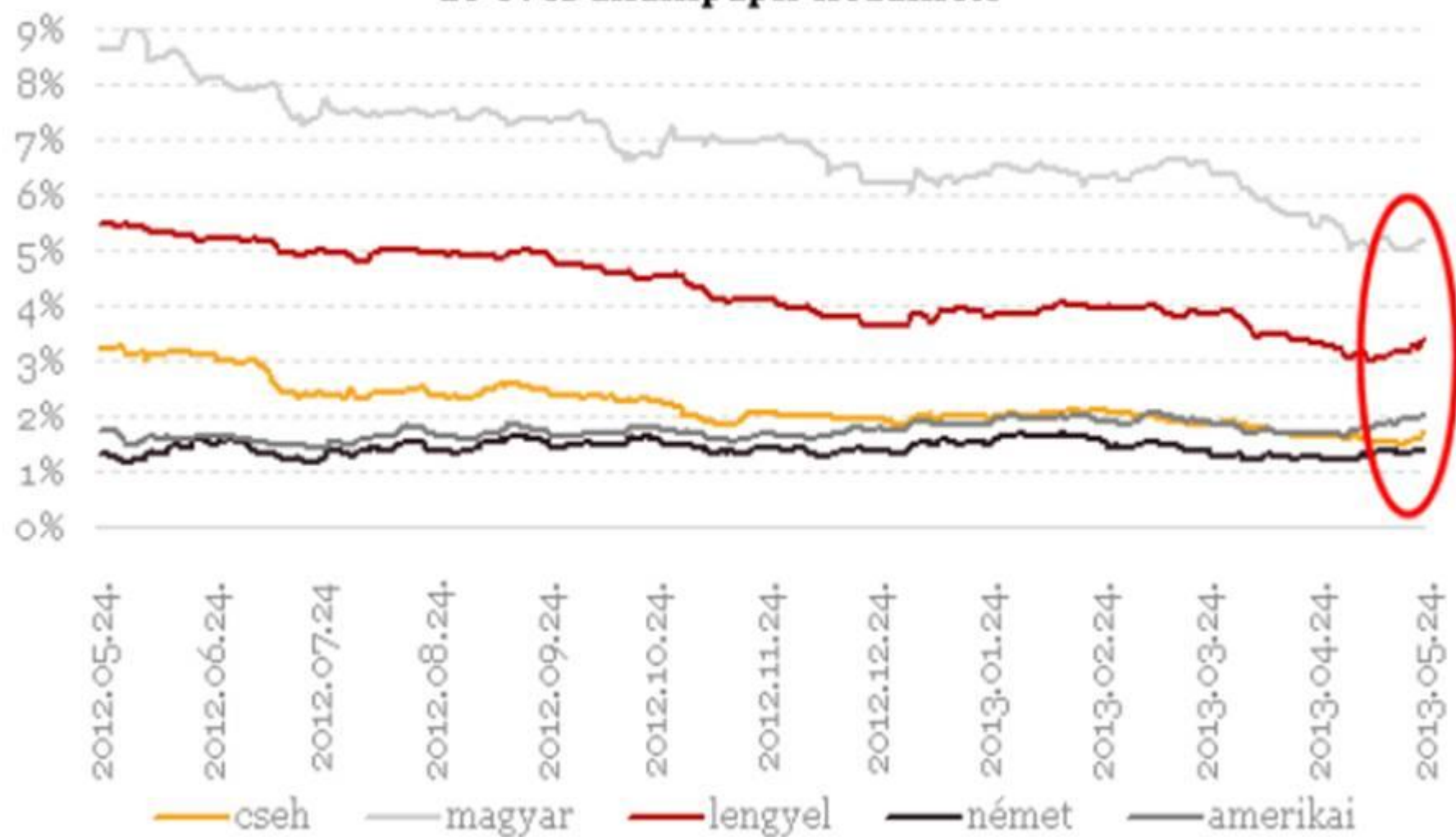
Forrás: Eurostat

HVG 2012. június 9.

Államkötvények kamata és kockázati felárai

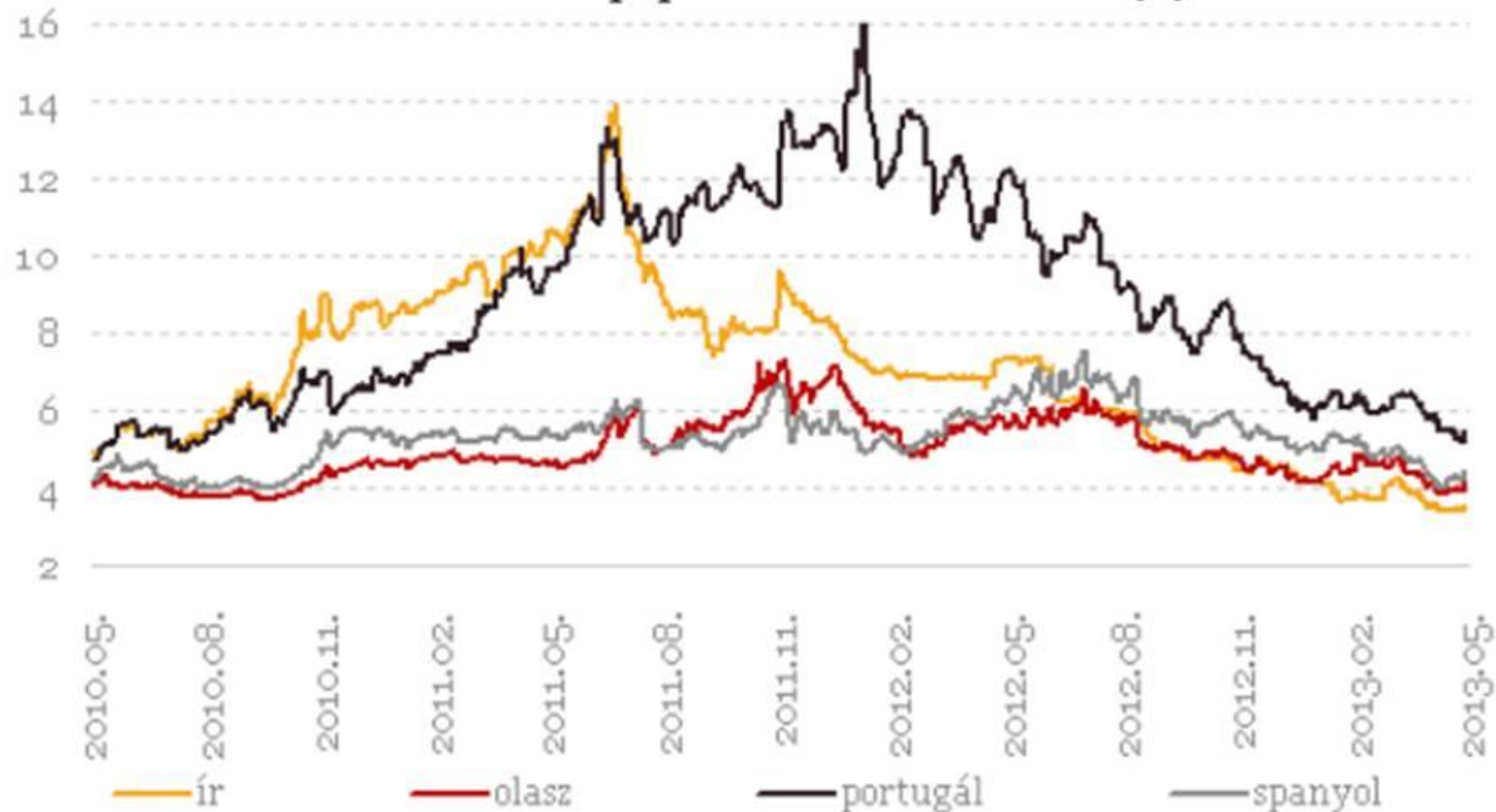
- Az államháztartás pénzügyi finanszírozásának magas az ára; a 10 éves kötvényeket tekintve Magyarország világviszonylatban azon országok közé tartozik, melyek a legdrágábban vesznek fel hiteleket. Ez az ára annak, hogy a Valutaalap helyett a kormány dönti el, milyen stabilizációs intézkedéseket hoz.

10 éves állampapír hozamok

Forrás: Datastream, Portfolio.hu

A 10 éves állampapír hozamok alakulása (%)*

Forrás: Datastream, Portfolio.hu

*: utolsó kereskedési napi záró

The meaning of peripheral

Ten-year government-bond yields, %

— Greece — Ireland — Portugal
— Spain — Germany

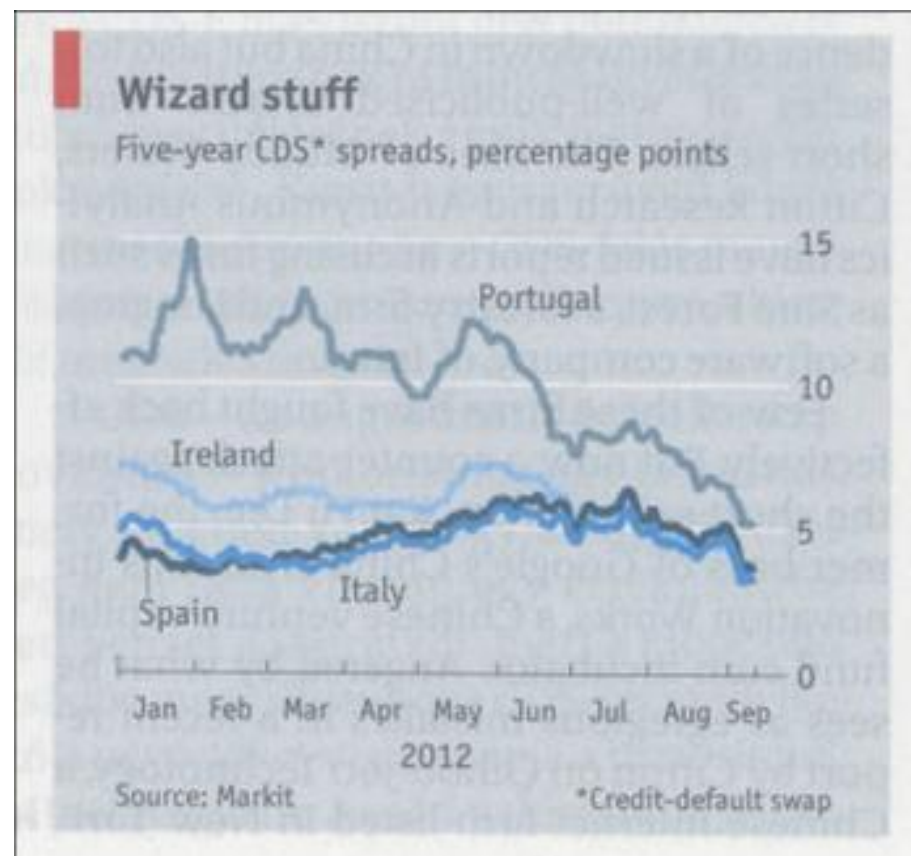
Source: Thomson Reuters

Interactive: Explore the troubled economies of Europe at: Economist.com/euroguide2011

The Economist
March 5th 2011

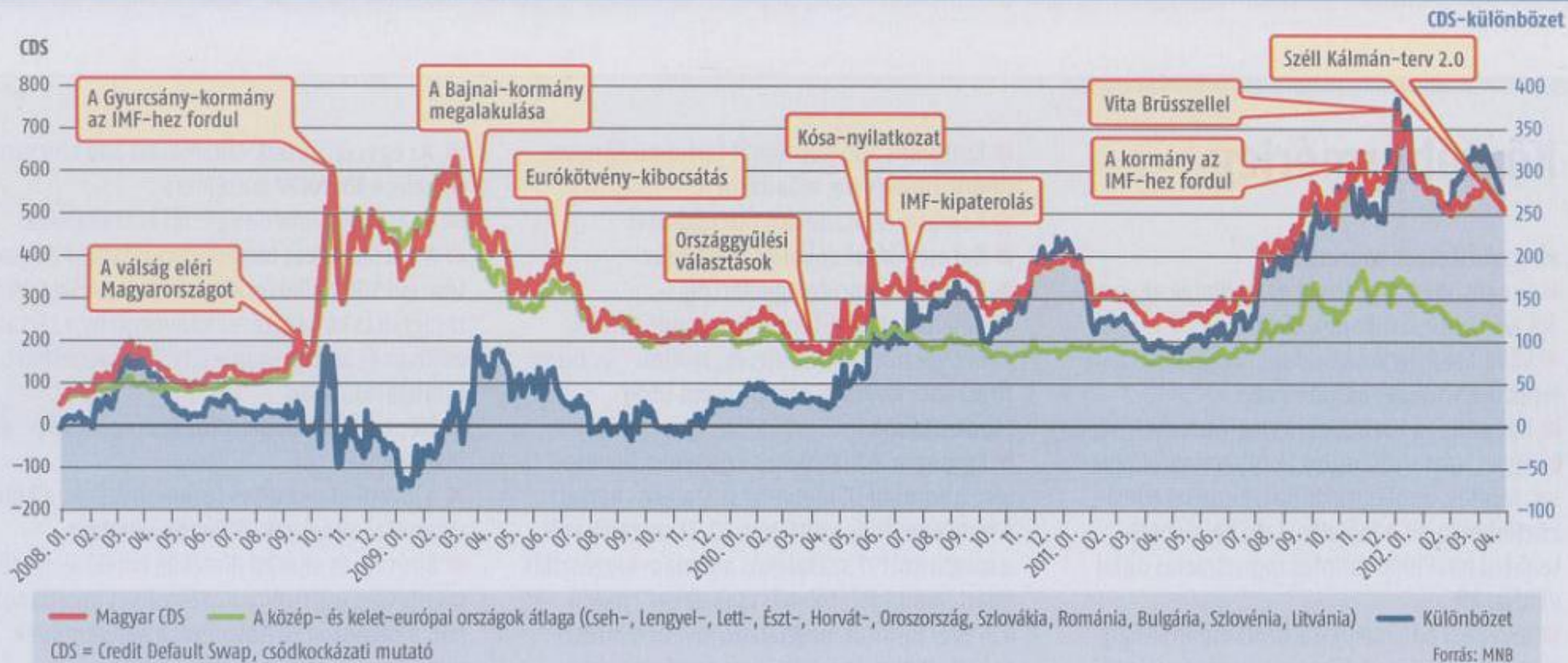

HVG 2012. nov. 3.

The Economist September 15th 2012

A magyar államadósság kockázati felárának alakulása régiós összehasonlításban (CDS, bázispont)

HVG 2012. május 12.

Az ötéves magyar állampapírok törlesztési kockázati mutatója (CDS)*

HVG 2013 márc. 23.

Banki tőke kivonás Európában

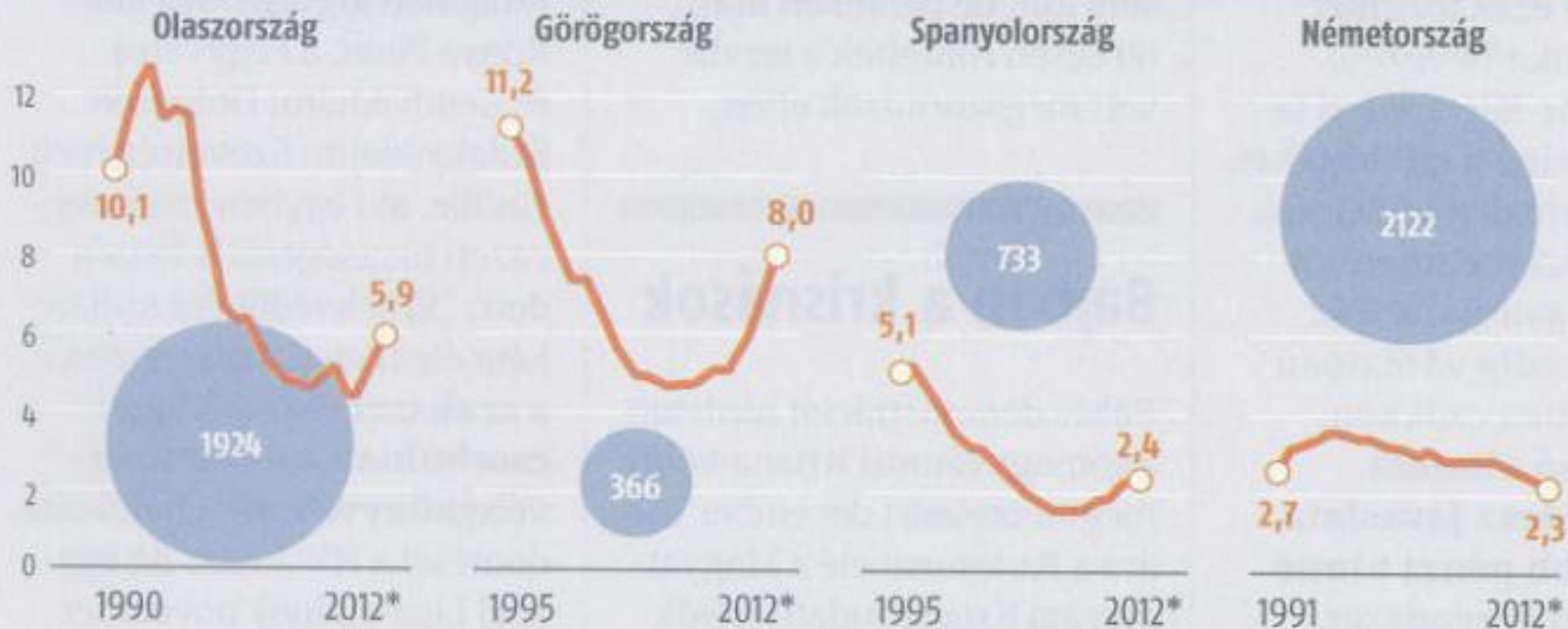

tőke kivonás
2011 III. és
2012 II. negyedéve
között, a GDP
százalékában

Forrás: BIS, Erste Group

HVG 2012. nov. 24.

Államadósságok és kamatterhük

● államadósság, milliárd euró

— az államadósság kamatterhe a GDP százalékában

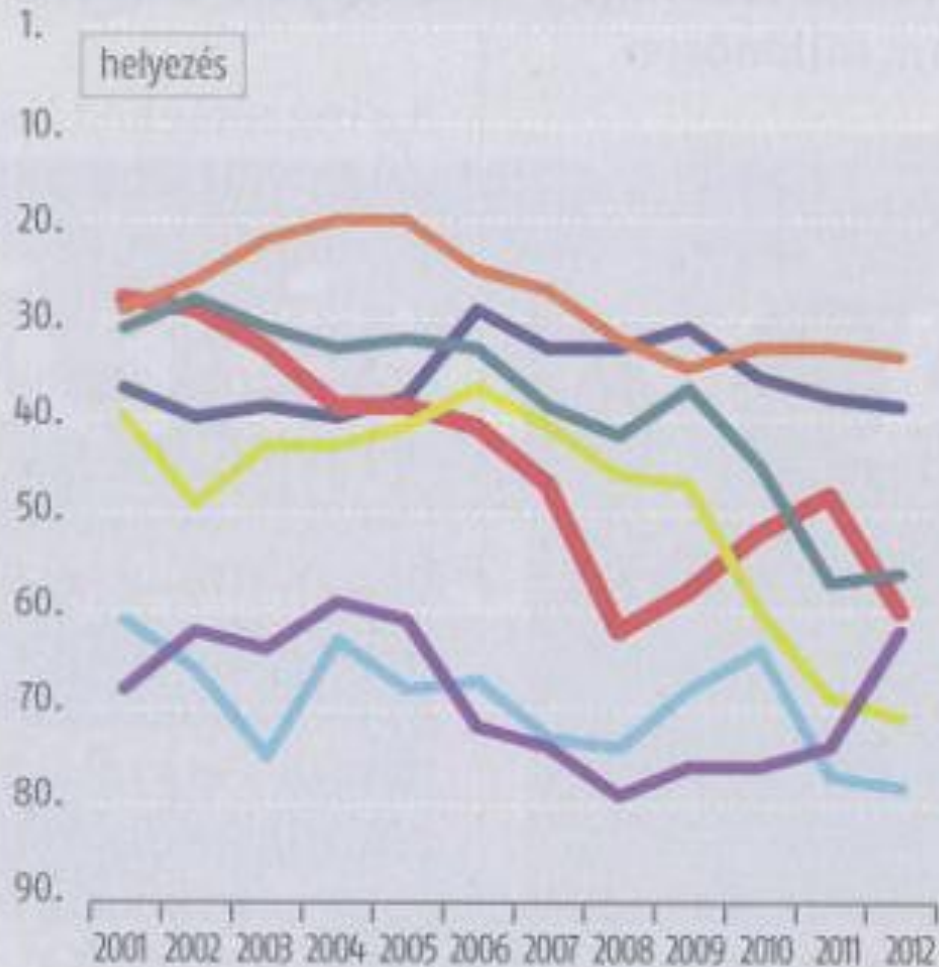
*Előrejelzés.

Forrás: FAZ

HVG 2011. dec. 10.

Összevetés Kelet-Európával

Globális versenyképességi rangsor, a regionális versenytársak helyezéseinek változásai

Megjegyzés: 144 ország besorolásával

Észtország Szlovénia Magyarország
Csehország Szlovákia Bulgária
Románia

Forrás: Világgazdasági Fórum, Chikán Attila

HVG 2012. dec. 22.

Következtetések

- Az EU a déli perifériát hatalmas méretű pénzügyi támogatásban részesíti, de a válságon ez nem segít
- A magyar válságkezelés minden tekintetben sikeresebb
- A kelet-európai gazdaságok jobb állapotban vannak, mint Magyarország, de ez elsősorban annak köszönhető, hogy az ő adósságállományuk jóval alacsonyabb
- A saját válságkezelési út árát a magas hitelkamatokkal fizetjük meg